

הודעה לעיתונות

אתר: www.cbs.gov.il דוא"ל: info@cbs.gov.il פקס: 02-6521340

ירושלים כד' באייר תש"ע
16 במאי 2012
126/2012

לקט נתונים לרגל יום ירושלים

Selected Data on the Occasion of Jerusalem Day

- ירושלים היא העיר הגדולה ביותר בישראל; בשנת 2011 מספר התושבים בירושלים חצה את 800 אלף התושבים (801,000 נפש בסוף 2011)¹, מהם 497,000 יהודים (62%), 281,000 מוסלמים (35%), 14,000 נוצרים (כ-2%) ועוד 9,000 הם בלתי מסווגים לפי דת במשרד הפנים (1%).
- הגירה פנימית: בני ברק, תל-אביב-יפו ובית שמש הם היישובים העיקריים מהם מהגרים לירושלים. בית שמש, תל-אביב-יפו וביתר עילית הם היישובים העיקריים אליהם עוזבים את העיר.
- שיעור הפריון הכולל (מספר לידות ממוצע לאישה לאורך חייה) של הנשים בירושלים עומד על כ-4 ילדים לאישה (4.01). שיעור זה גבוה מהממוצע הארצי (3.03).
- משק בית ירושלמי מונה בממוצע ארבע נפשות (בהשוואה ל-3.4 נפשות בממוצע הארצי), והוא גדול ממשקי הבית בערים הגדולות האחרות: אשדוד (3.3 נפשות בממוצע), ראשון לציון ופתח תקווה (3.1), חיפה (2.5) ותל אביב (2.2).
- 87.7% מהמועסקים תושבי ירושלים עובדים ביישוב מגוריהם, לעומת 75.6% מתושבי חיפה, 66.4% מתושבי פתח תקווה, 64.2% מתושבי תל אביב-יפו, 59.3% מתושבי אשדוד ו-40.3% מתושבי ראשון לציון.
- מבין משקי הבית עם ילדים, 12.2% ממשקי הבית בירושלים ב-2011 הם ללא מפרנס, לעומת 6.6% בממוצע באוכלוסייה העירונית בישראל.
- 34% מהיהודים בני 20 ומעלה בירושלים מגדירים עצמם חרדים (9% בכלל האוכלוסייה היהודית), 19% דתיים (10% בכלל האוכלוסייה היהודית) 27% מסורתיים דתיים או מסורתיים לא כל כך דתיים, (38% בכלל האוכלוסייה היהודית), 19% מגדירים את עצמם חילוניים לא דתיים (43% בכלל האוכלוסייה היהודית).
- תושבי ירושלים אופטימיים יותר משאר תושבי ישראל ומעריכים בשיעורים גבוהים יותר שחיהם ישתפרו בעתיד (56% לעומת 52% בהתאמה). 63% מתושבי ירושלים מרוצים או מרוצים מאד ממצבם הכלכלי, לעומת 59% בשאר האוכלוסייה.
- אחוז התלמידים בפיקוח החרדי מתוך החינוך העברי בעיר עולה בהתמדה, מ-63.3% בשנת תשס"ז (2006/2007) ל-65.3% בשנת תשע"א (2010/2011).
- אחוז התלמידים בחינוך הערבי¹ בעיר עולה בהתמדה מ-34.3% בשנת תשס"ז ל-37.1% בשנת תשע"א.
- בשנת תשע"א למדו 36.5 אלף סטודנטים בכל מוסדות להשכלה גבוהה בירושלים
- מבין שש הערים הגדולות, ההוצאה החודשית הממוצעת לתצרוכת בירושלים הן למשק בית והן לנפש, היא הנמוכה ביותר (12,397 ₪ למשק בית ו-3,223 ₪ לנפש).
- בירושלים אחוז הבעלות הנמוך ביותר על רוב מוצרי החשמל התקשורת והבידור.

¹ נתוני האוכלוסייה וההגירה לסוף 2011 הינם ארעיים ומתבססים על נתוני מפקד 2008.

[ללוחות](#)

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת הדוברות בטל : 02-6527845

ירושלים, בירת ישראל, היא העיר הגדולה במדינה, הן מבחינת שטח השיפוט שלה (125.2 אלף דונם) והן מבחינת מספר התושבים המתגוררים בה. ב-1948 מנתה אוכלוסיית ירושלים 82,900 נפש. בסוף 2011 מנתה אוכלוסיית העיר ירושלים 801,000 תושבים, יותר מ-10% מכלל תושבי המדינה. האוכלוסייה היהודית מנתה כ-497,000 תושבים (62% מכלל תושבי העיר), האוכלוסייה המוסלמית מנתה כ-281,000 תושבים (כ-35%), האוכלוסייה הנוצרית מנתה כ-14,000 תושבים (כ-2%) ועוד כ-9,000 תושבים היו בלתי מסווגים לפי דת במשרד הפנים (1%).

מקורות גידול האוכלוסייה

- במהלך שנת 2011 גדלה אוכלוסיית העיר בכ-14,500 תושבים. הגידול בעיר נבע בעיקרו מהריבוי הטבעי הגבוה (מספר לידות פחות מספר הפטירות) שהיווה תוספת של כ-19,000 איש. עוד כ-3,000 איש¹ נוספו במאזן ההגירה הבין-לאומית, דהיינו עולים, אזרחים עולים², איחוד משפחות ומאזן ההגירה של ישראלים (יציאות וחזרות של ישראלים ששהו בחו"ל יותר משנה ברציפות).
- מאזן ההגירה הפנימית בירושלים המשיך להיות שלילי וגרע כ-7,500 איש מהגידול הכולל של העיר. ב-2011 המצב בירושלים דומה לערים גדולות בישראל כמו תל-אביב-יפו, חיפה, ראשון לציון ואשדוד, בהן מקור הגידול העיקרי הוא הריבוי הטבעי, בעוד שמאזן ההגירה הפנימית שלילי.

הגירה פנימית

- כאמור בשנת 2011 נגרעו כ-7,500 תושבים – ההפרש בין כ-10,500 איש שנכנסו לעיר לעומת כ-18,000 איש שעזבו את העיר. בני ברק, תל-אביב-יפו ובית שמש הם היישובים העיקריים מהם מהגרים לירושלים. בית שמש, תל-אביב-יפו וביתר עילית הם היישובים העיקריים אליהם עוזבים את העיר.

לוח א. נכנסים לירושלים בהגירה פנימית לפי יישובים עיקריים, 2011

שם יישוב	נכנסו לירושלים מ- (באחוזים)
סה"כ	100.0
בני ברק	6.3
תל-אביב-יפו	5.7
בית שמש	5.3
מעלה אדומים	4.5
ביתר עילית	3.9
אשדוד	2.9
חיפה	2.7
מבשרת ציון	2.4
נתניה	2.2
גבעת זאב	2.2
שאר היישובים	61.8

¹ עולים - 2,200 נפש, אזרחים עולים - 600 נפש, איחוד משפחות - 1,000 נפש, מאזן הגירה של ישראלים - (800) נפש.
² אזרח עולה - אדם שנולד לאזרחי ישראל בעת שהותו בחו"ל ונכנס לישראל בכוונה להשתקע

² עולים - 2,200 נפש, אזרחים עולים - 600 נפש, איחוד משפחות - 1,000 נפש, מאזן הגירה של ישראלים - (800) נפש.
³ אזרח עולה- אדם שנולד לאזרחי ישראל בעת שהותו בחו"ל ונכנס לישראל בכוונה להשתקע

לוח ב. יוצאים מירושלים בהגירה פנימית לפי יישובים עיקריים, 2011

שם יישוב	יצאו מירושלים ל- (באחוזים)
סה"כ	100.0
בית שמש	10.3
תל-אביב-יפו	8.4
ביתר עילית	5.0
גבעת זאב	4.7
מודיעין עילית	4.2
מודיעין-מכבים-רעות	4.1
מעלה אדומים	4.1
בני ברק	3.6
מבשרת ציון	2.6
חיפה	2.0
שאר היישובים	51.1

עלייה

- השתקעות ראשונה של עולים: במהלך שנת 2011 השתקעו בירושלים 2,271 עולים חדשים, ירידה של 11% בהשוואה לשנה הקודמת.
- הגיל החציוני של עולים אלה היה נמוך מאשר הגיל החציוני של כלל העולים שהגיעו לישראל בשנה זו (27.5 שנים בירושלים בהשוואה ל- 29.9 שנים בקרב כלל העולים).
- מקרב העולים שהשתקעו בירושלים, 794 עולים הגיעו מארה"ב (35% מסך העולים שהשתקעו בירושלים), 418 עולים ממדינות בריה"מ לשעבר (18%), 442 מצרפת (19%), ו- 164 עולים מהממלכה המאוחדת (7%).
- 32% מעולים אלה נכנסו תחילה באשרת תייר ובמהלך שהותם בארץ שינו את מעמדם לעולים. קרוב למחצית מהעולים (48%) הגיעו לירושלים במהלך חודשי הקיץ (יוני, יולי, אוגוסט) או בסוף השנה (דצמבר).

נישואין

- בשנת 2009, הגיל החציוני³ של חתנים וכלות שנישאו לראשונה והתגוררו בירושלים היה נמוך ביחס לגילם של כלל החתנים והכלות שנישאו לראשונה בישראל.

³ הגיל החציוני – הגיל שמתחתיו מצויים מחצית הנישאים ומעליו המחצית השנייה.

לוח ג. הגיל החציוני של חתנים וכלות שנישאו לראשונה בירושלים ובכל הארץ לפי דת, 2009

כל הארץ		ירושלים		
כלות	חתנים	כלות	חתנים	
24.4	27.3	21.1	24.3	סה"כ
25.5	27.8	22.0	23.7	מזה: יהודים

ילודה ופרייון

- **לידות:** במהלך שנת 2011 נולדו לתושבי ירושלים כ-22,200 תינוקות. מתוכם כ-14,000 לנשים יהודיות (כ-63%) ו-7,900 לנשים מוסלמיות (כ-35%). התינוקות שנולדו לתושבי ירושלים מהווים 13.4% מסך התינוקות שנולדו בישראל במהלך שנה זו.
- **פרייון:** מספר ילדים לאישה - עפ"י נתוני 2010 שיעור הפרייון הכולל (מספר לידות ממוצע לאישה לאורך חייה) של הנשים בירושלים עומד על כ-4 ילדים בממוצע לאישה (4.0). שיעור זה גבוה מהממוצע הארצי (3.0). שיעור הפרייון הכולל של נשים יהודיות בשנת 2010 בירושלים עמד על כ-4.3 ילדים בממוצע לאישה, נתון זה גבוה ביותר מילד יחסית לממוצע ארצי של יהודיות - 3.0. מספר הילדים הממוצע של הנשים המוסלמיות בירושלים היה 3.9 – נתון גבוה במעט מהממוצע הארצי של המוסלמיות שעמד על 3.8 ילדים בשנת 2010.

לוח ד. שיעור פרייון כולל, ירושלים ישראל, 2010

ירושלים	ישראל	
4.0	3.0	סה"כ
4.2	2.9	יהודים ואחרים
4.3	3.0	מזה: יהודים
3.9	3.5	ערבים
3.9	3.8	מזה: מוסלמים

משקי בית ומשפחות⁴

- בירושלים כ-192 אלף משקי בית – כ-9% מכלל משקי הבית בישראל. משק בית ירושלמי מונה בממוצע ארבע נפשות (בהשוואה ל-3.4 נפשות בממוצע הארצי), והוא גדול ממשקי הבית בערים הגדולות האחרות: אשדוד (3.3 נפשות בממוצע), ראשון לציון ופתח תקווה (3.1), חיפה (2.5) ותל אביב (2.2).
- גודל משק בית ממוצע באוכלוסייה היהודית בירושלים, עמד על 3.4 נפשות למשק בית (3.1 נפשות בממוצע הארצי). גודל משק בית ממוצע באוכלוסייה הערבית בירושלים עמד על 5.7 נפשות למשק בית (4.8 נפשות בממוצע הארצי).
- כ-82% ממשקי הבית הירושלמים הנם "משפחתיים" הכוללים, לפחות משפחה אחת במשק הבית. וכ-18% הנם משקי בית "לא משפחתיים" (רובם המכריע הם משקי בית של אנשים הגרים לבד כ-88%).
- כ-66% מהמשפחות בירושלים הן בעלות מבנה מסורתי, הכולל זוג עם ילדים (ילדים בכל גיל).
- 12% מהמשפחות הן חד הוריות עם ילדים בכל גיל. יותר ממחצית מהמשפחות החד הוריות הן עם לפחות ילד אחד עד גיל 17 (כ-7%).

עבודה

- אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי בירושלים ב-2011 היה 45.7% בעוד הממוצע הארצי היה 57.4%.
- באוכלוסייה היהודית בירושלים הגיע אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי בשנת 2011 ל-50.1%, ירידה לעומת השנה שעברה – 51.0% וזאת בהשוואה לאוכלוסייה היהודית בכלל הארץ שבה אחוז המשתתפים בכוח העבודה האזרחי היה 60.7%.
- באוכלוסייה הערבית היה אחוז המשתתפים בכוח העבודה בירושלים 36.7% (40.8% בכלל האוכלוסייה הערבית בארץ).
- אחוז הבלתי מועסקים בירושלים בשנת 2011 הגיע ל-5.5% (הרמה הארצית עמדה על 5.6%).
- אחוז הבלתי מועסקים בירושלים בקרב האוכלוסייה היהודית ב-2011 עמד על 6.0% וזאת לעומת הרמה הכלל ארצית בקרב היהודים שעמדה על 5.6% בלתי מועסקים.
- אחוז הבלתי מועסקים בירושלים בקרב האוכלוסייה הערבית היה 4.6% (5.5% בכלל האוכלוסייה הערבית בארץ).
- מתוך כ-277 אלף מועסקים העובדים בירושלים, 17.4% עבדו בענף החינוך (12.9% בכלל הארץ), 11.8% בשירותים עסקיים (14.4% בכלל הארץ), 12.8% בשירותי בריאות רווחה וסעד (10.3% בכלל הארץ), 11.5% במסחר סיטונאי וקמעוני, ותיקונים (13.5% בכלל הארץ), 11.0% במינהל ציבורי (4.9% בכלל הארץ) והשאר עבדו בענפים אחרים.

⁴ **משק בית** – אדם אחד או קבוצת אנשים הגרים יחד בדירה אחת באופן קבוע ברוב ימות השבוע ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון. משק בית יכול לכלול אנשים שאינם קרובי משפחה. משק בית משפחתי: משק בית שיש בו לפחות משפחה אחת. **משפחה** – (משפחה גרעינית) שני אנשים או יותר הגרים באותו משק בית וקשורים זה לזה כבני זוג נשואים או לא נשואים, או כהורה וילד. סוגי המשפחה העיקריים הם: זוג בלבד, זוג עם ילדים (בקבוצות גיל שונות לפי גיל הילד הצעיר) או הורה יחיד עם ילדים. הנתונים על משקי בית ומשפחות מבוססים על סקר כוח אדם לשנת 2011. הנתונים אינם כוללים את הגרים במוסדות, בקיבוצים, במעונות סטודנטים ואת הגרים מחוץ ליישובים (בדווים בדרום ואחרים).

- 87.7% מהמועסקים תושבי ירושלים עובדים ביישוב מגוריהם, לעומת 75.6% מתושבי חיפה, 66.4% מתושבי פתח תקווה, 64.2% מתושבי תל אביב-יפו, 59.3% מתושבי אשדוד ו- 40.3% מתושבי ראשון לציון.
- בשנת 2011 74.7% ממשקי הבית בירושלים היו משקי בית עם מועסקים, לעומת 77.1% בממוצע הארצי. מתוך משקי הבית באוכלוסייה היהודית בירושלים, 71.5% היו משקי בית עם מועסקים, ובאוכלוסייה הערבית – 83.6%.
- מבין משקי הבית עם ילדים, 12.2% ממשקי הבית בירושלים ב-2011 הם ללא מפרנס, לעומת 6.6% בממוצע באוכלוסייה העירונית בישראל.

צפיפות דיור

- צפיפות הדיור בירושלים גדולה מזו שבחמש הערים הגדולות האחרות (שבהן מעל 200,000 תושבים). ממוצע הנפשות לחדר בירושלים עמד בשנת 2011 על 1.17 נפשות לחדר לעומת 0.91 באשדוד, 0.83 בפתח תקווה, 0.82 בראשון לציון, 0.73 בחיפה ו-0.72 בתל אביב-יפו (הממוצע הארצי עמד על 0.92).

חינוך

בתי הספר היסודיים בירושלים (לוח ה')

אחוז התלמידים בפיקוח החרדי מתוך החינוך העברי בעיר עולה בהתמדה, מ- 63.3% בשנת תשס"ז (2006/2007) ל- 65.3% בשנת תשע"א (2010/2011). אחוז התלמידים בחינוך הערבי⁵ בעיר עולה בהתמדה מ-34.3% בשנת תשס"ז ל- 37.1% בשנת תשע"א. אחוז התלמידים הלומדים בפיקוח הממלכתי מתוך החינוך העברי בעיר יורד מ-19.9% בשנת הלימודים תשס"ז ל-17.5% בשנת הלימודים תשע"א.

לוח ה. תלמידים בבתי הספר היסודיים בירושלים, לפי מגזר חינוך ופיקוח תשס"ז, תשס"ט ותשע"א

שנה	מגזר חינוך	סך כולל		סך הכל לפי מגזר ופיקוח		
		מספרים מוחלטים	אחוזים	ממלכתי	ממלכתי-דתי	חרדי
תשס"ז		101,729	100.0			
	עברי	66,843	65.7	19.9	16.9	63.3
	ערבי	34,886	34.3	100.0		
תשס"ט		106,829	100.0			
	עברי	67,892	63.6	18.6	17.4	64.1
	ערבי	38,937	36.4	100.0		
תשע"א		112,143	100.0			
	עברי	70,513	62.9	17.5	17.2	65.3
	ערבי	41,630	37.1	100.0		

⁵ כ-40% מאוכלוסיית התלמידים בחינוך הערבי בירושלים לא לומדים בבתי ספר של משרד החינוך, כאשר מדובר על תלמידים שלומדים בבתי ספר פרטיים (כנסייתיים, וואקף ושלוחות לבי"ס בינ"ל).

נבחנים בבחינות הבגרות

בתש"ע למדו בכיתות יב בחינוך העברי כ-8,300 תלמידים שהתגוררו בירושלים. רק כמחצית מביניהם – 51%, ניגשו לבחינות הבגרות. זאת משום שחלק ניכר מהתלמידים בעיר (52%) לומדים במסגרת הפיקוח החרדי שאינו נוהג להגיש את תלמידיו לבגרות. כתוצאה מכך אמנם עמד אחוז הזכאים לבגרות בירושלים על שליש (33%) מבין כלל תלמידי כיתות יב, אך מבין הניגשים לבחינות הבגרות, התקרב שיעור הזכאים בעיר לממוצע הארצי בחינוך העברי: 65% בירושלים בהשוואה ל-70%, בהתאמה. ואילו אחוז הזכאים בעלי תעודת בגרות העומדת בדרישות הסף של האוניברסיטאות, שהם המועמדים הפוטנציאליים ללימודים גבוהים, הגיע בירושלים ל-87% בהשוואה ל-85% בכלל החינוך העברי.

סטודנטים בירושלים

סטודנטים שלומדים בירושלים

- **בשנת תשע"א למדו 36.5 אלף סטודנטים** בכל מוסדות להשכלה גבוהה **בירושלים**. 20.4 אלף סטודנטים למדו באוניברסיטה העברית, 10.8 אלף סטודנטים למדו בשבע מכללות אקדמיות ו-5.3 אלף, בחמש מכללות אקדמיות לחינוך.
- לשם השוואה, בשנת תש"ס למדו בכל מוסדות להשכלה גבוהה שבעיר, 28.9 אלף סטודנטים. באוניברסיטה העברית למדו 21.4 אלף סטודנטים, 3.5 אלף סטודנטים בחמש מכללות אקדמיות ו-4.1 אלף סטודנטים בארבע מכללות אקדמיות לחינוך.
- חלקם היחסי של הסטודנטים שלמדו בעיר בתשע"א, מתוך כלל הסטודנטים בארץ עמד על כ-14.5% (לא כולל הסטודנטים שלמדו באוניברסיטה הפתוחה).
- בשנת תשע"א למדו בירושלים 26 אלף סטודנטים לקראת תואר ראשון (בהשוואה ל-20.3 אלף בתש"ס), 7.9 אלף סטודנטים לתואר שני ו-2.5 אלף סטודנטים לתואר שלישי. בשנת תש"ס למדו בכל המכללות לתואר ראשון בלבד, כאשר התארים מתקדמים (תואר שני ותואר שלישי) נלמדו בזמנו באוניברסיטה העברית.
- באוניברסיטה העברית הייתה ירידה במספר הסטודנטים לתואר ראשון (11.2 אלף בתשע"א לעומת 12.7 אלף בתש"ס), יציבות במספר הסטודנטים לתואר שני (6.5 אלף בתשע"א) ועלייה במספר הסטודנטים לתואר שלישי (2.5 אלף בתשע"א לעומת 2.1 אלף בתש"ס). לעומת זאת, במכללות אקדמיות הייתה עלייה במספר הסטודנטים לתואר ראשון – מ-3.5 אלף בתש"ס ל-9.8 אלף סטודנטים בתשע"א, וכך גם במכללות אקדמיות לחינוך – מ-4.1 אלף ל-4.9 אלף סטודנטים בהתאמה.
- בתשע"א, התפלגות הגילאים של הסטודנטים שלמדו בירושלים, דומה לזו של כלל אוכלוסיית הסטודנטים בארץ, כאשר מעט מעל לשלושה רבעים מהלומדים בעיר היו בגילאי 29 ומטה.
- מהסטודנטים הלומדים במוסדות להשכלה גבוהה בעיר, 14.4 אלף (40.3%), גרו במחוז ירושלים (מהם 12.3 אלף גרו בעיר עצמה), 6.3 אלף (17.8%) גרו במחוז מרכז, 4.3 אלף (12%) באזור יהודה ושומרון, 3.3 אלף (9.2%) במחוז תל אביב, 3.1 אלף (8.7%) במחוז הצפון, 2.3 אלף (6.5%) במחוז הדרום ו-1.9 אלף (5.4%) במחוז חיפה.

סטודנטים שגרים בירושלים

- בשנת תשע"א התגוררו בירושלים כ-22.1 אלף סטודנטים, כאמור 12.3 אלף מהם למדו בעיר, ואחרים למדו מחוצה לה. 42.4% מהסטודנטים שהתגוררו בעיר למדו באוניברסיטאות, 14.4% למדו באוניברסיטה הפתוחה, 30.3% למדו במכללות אקדמיות ו-13% - במכללות אקדמיות לחינוך.
- חלקם היחסי של הסטודנטים שגרו בעיר, מתוך כלל הסטודנטים בארץ עמד על כ-7.4% (לשם השוואה, חלקם היחסי של תושבי ירושלים מתוך כלל תושבי ישראל הוא 10.2%).
- 75.1% מהסטודנטים שגרו בעיר למדו לקראת תואר ראשון, 19.2% למדו לקראת תואר שני ו-5.3% למדו לקראת תואר שלישי.
- באופן כללי, סטודנטים לשנה א' לתואר ראשון מהווים אינדיקציה לגודל אוכלוסיית הסטודנטים בשנים הקרובות. בקרב כלל הסטודנטים שגרו בעיר, מספר הלומדים בשנה הראשונה לתואר ראשון ירד באופן משמעותי, בהשוואה לשנה הקודמת (4.2 אלף סטודנטים בתשע"א לעומת 4.7 אלף סטודנטים בתש"ע).
- בתשע"א, שיעור הנשים בקרב הסטודנטים שגרו בעיר היה דומה לשיעור זה בקרב אוכלוסיית הסטודנטים הארצית (56.3%).
- 17.8% מתוך כלל הסטודנטים היו עולים. חלקם היחסי גבוה יותר בתארים מתקדמים. 16.1% מהסטודנטים לתואר ראשון היו עולים, 21.9% מהסטודנטים לתואר שני ו-26.3% מהסטודנטים לתואר שלישי. חלקם היחסי של הסטודנטים העולים הגרים בירושלים היה גבוה יחסית לחלקם באוכלוסיית הסטודנטים הארצית (14.1%).
- חלקם היחסי של הערבים מתוך כלל הסטודנטים שגרו בירושלים בתשע"א עמד על 6%, שהוא נמוך יחסית לחלקם בכלל אוכלוסיית הסטודנטים באותה השנה (10.6%).
- ארבעת מוסדות להשכלה הגבוהה העיקריים שבהם למדו הסטודנטים שגרו בירושלים בתשע"א הם: האוניברסיטה העברית - 28.4%, אוניברסיטת בר-אילן - 5.6%, המכללה לחינוך ע"ש דוד ילין - 4.4%, המכללה האקדמית להנדסה ירושלים - 4%.
- 35.9% מהסטודנטים לתואר ראשון שגרו בעיר, למדו מקצועות בתחום מדעי הרוח (לעומת 25.6% מכלל אוכלוסיית הסטודנטים לתואר ראשון בישראל). תחום זה כולל בתוכו את מקצועות החינוך וההכשרה להוראה ומקצועות האמנות. השיעורים של מקצועות אלו היו גבוהים יותר בקרב הסטודנטים שגרו בירושלים לעומת האוכלוסייה הארצית (בחינוך והכשרה להוראה - 21.4% לעומת 15% בהתאמה, במקצועות האמנות - 7.2% לעומת 3.9% בהתאמה). שיעור הלומדים לתואר ראשון בתחום הרפואה היה גם הוא גבוה בקרב הגרים בירושלים בהשוואה לכלל הסטודנטים לתואר ראשון בארץ (1.1% ו-0.8% בהתאמה). לעומת זאת, התחומים שלמדו סטודנטים שגרו בעיר, ששיעורם היה נמוך יחסית לאוכלוסייה הארצית היו: מדעי החברה (15.6%, לעומת 22.1%), וכן הנדסה ואדריכלות (13.8% לעומת 17.4%). ראו לוח ו'.

לוח ו. סטודנטים לתואר ראשון לפי תחום לימוד – כלל אוכלוסיית הסטודנטים בהשוואה לסטודנטים תושבי ירושלים

סטודנטים לתואר ראשון לפי תחום לימוד – כלל אוכלוסיית הסטודנטים בהשוואה לסטודנטים תושבי ירושלים		
תשע"א		אחוזים
סטודנטים תושבי ירושלים	סה"כ	
100.0	100.0	
35.9	25.6	מדעי הרוח – סה"כ
3.8	3.9	מדעי הרוח הכלליים
3.5	2.0	שפות, ספרויות ולימודים רגיונאליים
21.4	15.7	חינוך והכשרה להוראה
7.2	3.9	אמנות, אמנויות ואמנות שימושית
-	0.1	תכניות לימוד מיוחדות ושונות
26.7	33.8	מדעי החברה – סה"כ
15.6	22.1	מדעי החברה
11.1	11.8	עסקים ומדעי הניהול
8.9	8.5	משפטים
6.0	5.4	רפואה – סה"כ
1.1	0.8	רפואה
4.9	4.5	מקצועות עזר רפואיים
8.4	9.1	מדעי הטבע ומתמטיקה – סה"כ
4.0	5.2	מתמטיקה, סטטיסטיקה ומדעי המחשב
1.6	1.3	המדעים הפיזיקאליים
2.7	2.6	המדעים הביולוגיים
0.3	0.4	חקלאות
13.8	17.2	הנדסה ואדריכלות

מנתוני הסקר החברתי 2011, בני 20 ומעלה

מידת דתיות

34% מהיהודים בני 20 ומעלה בירושלים מגדירים עצמם **חרדים** (9% בכלל האוכלוסייה היהודית), 19% דתיים (10% בכלל האוכלוסייה היהודית) 27% **מסורתיים דתיים או מסורתיים לא כל כך דתיים**, (38% בכלל האוכלוסייה היהודית), 19% מגדירים את עצמם **חילוניים** לא דתיים (43% בכלל האוכלוסייה היהודית).

75% מאלה שאינם יהודים בירושלים מגדירים עצמם דתיים מאוד או דתיים (58% מכלל האוכלוסייה שאינה יהודית), 24% מגדירים עצמם לא כל כך דתיים או כלל לא דתיים. (42% בכלל האוכלוסייה הלא יהודית).

שביעות רצון מתחומים שונים

55% מתושבי ירושלים מרוצים מאד מחייהם (50% מהיהודים ו-62% מהלא-יהודים), לעומת 36% בקרב שאר תושבי ישראל החשים כך.

תושבי ירושלים אופטימיים יותר משאר תושבי ישראל ומעריכים בשיעורים גבוהים יותר שחיייהם ישתפרו בעתיד (56% לעומת 52% בהתאמה).

63% מתושבי ירושלים מרוצים או מרוצים מאד ממצבם הכלכלי, לעומת 59% בשאר האוכלוסייה.

41% מתושבי ירושלים מרוצים מאד מהיחסים עם שכניהם, לעומת 32% בשאר האוכלוסייה.

לעומת זאת, תושבי ירושלים פחות מרוצים מתושבי שאר הארץ מרמת הניקיון באזור מגוריהם (42% לעומת 56%), ומכמות הפארקים והשטחים הירוקים באזור מגוריהם (39% לעומת 59% בשאר הארץ). בשני התחומים הללו שיעור המרוצים בקרב היהודים גבוה הרבה יותר מאשר בקרב הלא יהודים.

נתונים על יום ירושלים מסקר הוצאות משק הבית 2010

השוואת ההוצאה לתצרוכת במשקי בית בערים הגדולות בישראל⁵ (לוח 1)

מבין שש הערים הגדולות, ההוצאה החודשית הממוצעת לתצרוכת בירושלים הן למשק בית והן לנפש, היא הנמוכה ביותר (12,397 ₪ למשק בית ו-3,223 ₪ לנפש).

מספר הנפשות הממוצע במשק בית בירושלים הוא הגבוה ביותר (3.9) ומספר המפרנסים הממוצע במשקי בית בירושלים ובחיפה, הנמוך ביותר (מפרנס אחד למשק בית).

מבין שש הערים הגדולות, בירושלים ההוצאות החודשיות הגבוהות ביותר הן על: בשר ועופות 395 ₪, הלבשה והנעלה 463 ₪, נסיעה בתחבורה ציבורית 168 ₪, וסיגריות וצרכי עישון 143 ₪. ההוצאות הנמוכות ביותר הן על: ריהוט וציוד לבית 300 ₪, ביטוחי בריאות 164 ₪ ותחבורה ותקשורת 2,054 ₪.

בעלות על מוצרים (לוח 2)

בירושלים אחוז הבעלות הנמוך ביותר על רוב מוצרי החשמל התקשורת והבידור.

ל-69% ממשקי הבית בירושלים יש מחשב ו-52% ממשקי הבית מנויים לאינטרנט.

ל-75% ממשקי הבית בירושלים יש טלוויזיה, 35% מנויים לטלוויזיה בכבלים ובלווין ול-25% מהם יש צלחת לוויין.

⁵ ערים המונות מעל ל-200,000 תושבים

תחבורה

- בשנת 2011 היו בירושלים כ- 270 אלף מורשים לנהוג- כלומר: לכ-53% מהתושבים בני 17 ומעלה יש רישיון נהיגה, השיעור הנמוך ביותר מתוך שש הערים הגדולות, שבהן מעל 200,000 תושבים. (בתל אביב ובראשון לציון לכ-75% יש רישיון נהיגה, בחיפה ובפתח תקווה לכ-66%, ובאשדוד לכ-57%).
- בשנת 2011 היו רשומים כ- 182 אלף כלי רכב בירושלים. כ-41 אלף כלי רכב התווספו בה בעשור האחרון (עלייה של כ-29%). מתוכם כ-33 אלף כלי רכב פרטיים (עלייה של כ-30%).
- בשנת 2011 נחקרו ע"י משטרת ישראל 1,067 תאונות דרכים עם נפגעים מסוג ת"ד, שאירעו בירושלים, בהן נפגעו 1,801 אנשים (עלייה של 14% במספר תאונות הדרכים עם נפגעים ועלייה של 9% במספר הנפגעים בהן, ביחס לשנת 2010). מבין הנפגעים - 11 היו הרוגים (לעומת 15 הרוגים בשנת 2010), מתוכם 6 נהרגו כהולכי רגל. 12% מכלל הנפגעים היו ילדים בני 0-14 (חלקם באוכלוסיית תושבי ירושלים הוא 34%).
- בשנת 2011, 1,876 כלי רכב היו מעורבים בתאונות דרכים בירושלים. כ-63% היו כלי רכב פרטיים. השאר היו: 11% משאיות, 9% אופנועים, 6% אוטובוסים ומיניבוסים, 1% אופניים ו-10% אחרים.